

Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA) 2008

Razvoj poljoprivrednih zadruga

AgriCultural COopeRatives Development - ACCORD

Dubrovnik, 17-20. Oktobar 2011.
godine

Prezentator: Almir Zulic, dipl.ecc.
Centar za Razvoj i Podršku

Finansira Evropska unija

NEŠTO VIŠE

O projektu

- Naziv projekta:** Razvoj poljoprivrednih zadruga
- Vrijednost projekta:** 370.000 €
- Projekt finansira:** Europska Unija u iznosu od 314.500 € (85%)
- Partner na projektu:** Udruženje građana Nešto Više
- Trajanje projekta:** 24 mjeseca
- Geografsko područje:** 15 opština u sjeveroistočnoj BiH i Brčko Distrikt BiH

Generalni cilj projekta

Projekt će u konačnom doprinijeti porastu zaposlenosti u sektoru poljoprivredne proizvodnje u BiH

Specifični cilj projekta

Zahvaljujući osnaženom menadžmentu zadruga, usvojenim standardima kvaliteta, te povećanju broja kooperanata sa postojećih 2.800 na 3.000 (+200), stvorit će se preduvjeti da sedam ciljnih zadruga poveća obim proizvodnje i prodaje voća i povrća sa postojećih 4.500 t na 5.400 t (+20%), što će u ciljnim zadrugama stvoriti potrebu i dovesti do povećanja broja stalno zaposlenih sa postojećih 63 na 83 (+20)

Ciljna grupa korisnika projekta

**7 poljoprivrednih zadruga sa područja sjeveroistočne BiH,
njihovih 200 postojećih kooperanata, kao i 200 novih
kooperanata**

Projektne aktivnosti

Grupa aktivnosti 4: Širenje kooperantske mreže - jačanje kapaciteta 200 novih kooperanata u smislu njihove praktične obuke, dodjele proizvodnih resursa, te njihovog uključivanja u kooperantski lanac sa nekom od ciljnih zadruga

Grupa Aktivnosti 5: Povezivanje ciljnih zadruga sa akterima iz oblasti ekonomskog razvoja, te vladinim i nevladinim institucijama (studijske posjete, posjete sajmovima, koordinacioni sastanci i sl)

GLOBALGAP standard

- **GLOBALGAP = EUREPGAP** (European Retail Product and Good Agricultural Practice)
- U poljoprivrednoj praksi nije zakonski obavezujući, ali ipak predstavlja najbitniji uslov za ulazak na tržište Evropske unije i i obavezan za proizvođače koji imaju želju da svoje proizvode prodaju velikim trgovačkim kućama.
- propisuje uslove proizvodnje, mehanizme inspekcije i sertifikaciju proizvoda i namenjen je svim poljoprivrednim proizvođačima, bez obzira na vrstu i veličinu njihove proizvodnje.
- osmišljen od strane velikih trgovačkih kuća, čija je aktivnost povezana sa trgovinom primarnih poljoprivrednih proizvoda (lanci supermarketa) i primenjuje se u više od 45 zemalja u svetu

GLOBALGAP standard

Principi standarda GLOBALGAP :

- Proizvodnja visokokvalitetnih proizvoda
- Zaštita životne sredine
- Optimalna upotreba prirodnih energetske resursa
- Podrška ekonomski prihvatljivoj poljoprivrednoj proizvodnji
- Kombinovanje najboljih dostupnih profitabilnih praksi
- Pобоljšanje životnih uslova lokalnih zajednica

Ciljevi standarda GLOBALGAP :

- Bezbednost hrane primjenom HACCP principa
- Korišćenje principa dobre poljoprivredne prakse
- Zaštita životne sredine
- Zdravlje i bezbednost zaposlenih
- Briga o socijalnom stanju zaposlenih
- Briga o životinjama i o životinjama na poljoprivrednim farmama

Implementacija GLOBALGAP standarda

- grupna certifikacija za 7 poljoprivrednih zadruga – Opcija 2 (ukupno uključeno 200 farmera)
- certificirani proizvodi: **jabuka** (4,5 ha), **šljiva** (119,69 ha), **krstavac kornišon** (8,43 ha), **malina** (3,5 ha)
- ukupna certificirana površina **135,12 hektara**

AgroManagement

Certificate

GGN: 4050373861209
AGROM 11.21681H

For complying with GLOBALGAP standards for Integrated Farm Assurance
(IFA_3.1_Rev09 - CFCC_Verision 3.0_Apr09)

OPTION 2
Issued to

Poljoprivredna zadruga "Agro Koraj"
Koraj b.b. 75247 Lopare, Bosnia and Herzegovina

AgroManagement declares that the production of the products mentioned in this certificate has been found to be in compliance with the requirements stated in the GLOBALGAP standard

Scope: Fruit and Vegetables
All products are grown in Bosnia and Herzegovina

Product names	GLOBALGAP certificate no.	Ha	Harvest inclusive	Handling inclusive
Plums	00019-NTPHL-0002	23.60 ha	Yes	No

Valid from: 23. August 2011
Valid to: 22. August 2012
Side: 1 of 3

Authorized by Finn N. Jensen and Inge Bodil Jochimsen

Finn N. Jensen *Inge Bodil Jochimsen*
Date for certification decision: 23. August 2011

The online status of this certificate is always displayed at: <http://status.globalgap.org>

AgroManagement
www.agromanagement.dk
Contact: Inge Bodil Jochimsen
info@agromanagement.dk
+45 51 24 40 85

GLOBALG.A.P.
The Global Partnership for Good Agricultural Practices

DANAK
PRCD: Reg. Nr. 7028

Izazovi u implementaciji GLOBALGAP standarda

- Promijeniti svijest farmera o uvođenju GLOBALGAP (ne razumiju zašto im je potreban ovaj standard koji zahtjeva dodatna ulaganja)
- Promjena navika farmera (naviknuti ih da vode evidencije, da koriste tačno određena sredstva zaštite, da se ponašaju prema pravilima itd)
- Nema institucija i dovoljno akreditovanih stručnjaka koji vrše pripremu farmera i privrednih subjekata za GLOBALGAP
- Nema lokalnih akreditovanih stručnjaka za certificiranje, te i one firme za certificiranje (kojih je vrlo malo) unajmljuju stručnjake iz inozemstva, što dodatno poskupljuje proces uvođenja GLOBALGAP standarda
- Postoje subvencije od strane države ali se zbog gore pomenutih izazova one vrlo malo ili nikako koriste

Pozitivna iskustva implementacije GLOBALGAP

- Nakon što su farmeri usvojili nova saznanja o svrsi uvođenja GLOBALGAP, proces uvođenja standarda se odvijao mnogo lakše
- Ukoliko je to moguće, uvijek angažirati lokalne stručnjake u pripremu farmera i poljoprivrednih zadruga za certificiranje
- Povećanje zainteresiranosti za poljoprivrednu proizvodnju i ostali članova domaćinstva
- Grupna certifikacija je omogućila farmerima da razmjene iskustva u proizvodnji i dodatno ojačaju mrežu proizvodnje

Rezultati implementacije GLOBALGAP

- Povećane su količine i poboljšana kvaliteta poljoprivrednih proizvoda
- Obezbijeđen je plasman proizvoda
- Stečena je konkurentna prednost i otvorena su nova tržišta za poljoprivredne proizvode
- Zadruge i farmeri su stekli potrebna znanja i kapacitete da se u budućnosti nose za evropskim tržištem poljoprivrednih proizvoda
- Povećana potreba za novom radnom snagom u poljoprivredi
- Lokalni eksperti su stekli nova praktična iskustva u implementaciji grupnog GLOBALGAP standarda (Opcija 2)

Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA) 2008

Udruženje Centar za razvoj i podršku (CRP)

Mihajla i Živka Crnogorčevića 1
75000 Tuzla, Bosna i Hercegovina

Tel: + 387 / 35 / 364-320

Fax: + 387 / 35 / 364-321

www.crp.org.ba

Finansira Evropska unija

CENTAR ZA RAZVOJ I PODRŠKU

NEŠTO VIŠE

Ova prezentacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj prezentacije je isključiva odgovornost Centra za Razvoj i Podršku i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

